

Regional Refugee Response
for the Ukraine Situation

Consultații cu
organizații de Femei și
Refugiate pentru RRP
2024

CONȚINUT

- 01 Obiective
- 02 Domenii de consultare
- 03 Metodologie
- 04 Constatări principale
- 05 Concluzii

OBIECTIVE

- 🎯 Identificarea **provocărilor, bunelor practici și recomandărilor** pentru răspunsurile sectoriale în cadrul RRP 2024 prin prisma genului și a intersecționalității.
- 🎯 Identificarea **nevoilor organizațiilor de femei** pentru a putea continua răspunsul pentru refugiați în 2024 și formularea de **recomandări pentru consolidarea integrării perspectivei de gen** în răspunsul pentru refugiați.

DOMENII DE CONSULTARE

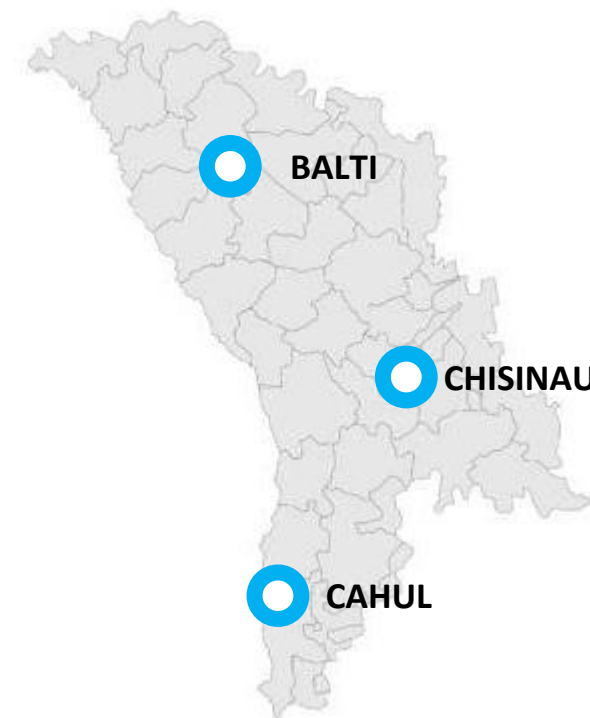
1. Grupuri vulnerabile și marginalizate
2. Sectoare și probleme transversale
  1. Protecție, incl. VBG și protecția copilului
  2. Nevoi de bază, incl. Articole nealimentare și cazare
  3. Sănătate, inclusiv Sănătatea sexuală și reproductivă și Alimentația
  4. Sănătate mintală și sprijin psihosocial
  5. Educație
  6. Mijloacele de trai și incluziunea
  7. Coeziune socială
  8. Bani gheata
  9. Responsabilitate față de populația afectată
  10. Dizabilitate, Vârstă, LGBTQIA+, Roma
  11. Coordonare
3. Organizații de femei

METODOLOGIE

O serie de consultări cu organizații conduse de femei și pentru drepturile femeilor, precum și cu femei refugiate din **Bălți, Cahul și Chișinău**:

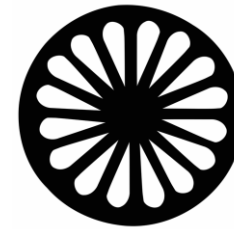
- Organizații de susținere a drepturilor femeilor
- Organizații pentru femeile afectate de violență și criză
- Facilitarea accesului la asistență medicală pentru populațiile vulnerabile (TB, HIV/SIDA, persoane LGBTQIA+, lucrători sexuali și consumatori de droguri)
- Furnizori de asistență medicală pentru femeile în situație de risc
- Educație, Asistență Socială și Organizații Culturale
- Organizații axate pe tineret
- Centrele comunitare de zi pentru refugiați
- Organizații de dezvoltare comunitară

În total, **82 de participante/ți** (80 femei și 2 bărbați), dintre care 17 refugiate/ți (16 femei, 1 bărbat) și 65 reprezentante/ți ai OSC (64 femei, 1 bărbat). 45 de organizații: **43 de organizații conduse de femei și pentru drepturile femeilor, 2 conduse de bărbați**, APL și divizii regionale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă

CONSTATĂRI PRINCIPALE

VULNERABILI/E ȘI MARGINALIZAȚI/TE

Vulnerabilitățile grupurilor de mai sus sunt exacerbate și mai mult de intersecționalitatea diferiților factori, cum ar fi locația (rural/urban), vârsta, sexul și dizabilitățile, creând un peisaj complex și multistratificat de provocări care necesită intervenții nuanțate și direcționate.

Accesibilitatea persoanelor cu dizabilități este **sever limitată** la punctele de trecere a frontierei și în zonele rurale, în special când vine vorba de disponibilitatea toaletelor accesibile.

Persoanele cu dizabilități, inclusiv copiii, se confruntă cu **obstacole în accesarea serviciilor esențiale** din cauza inaccesibilității fizice și a absenței locurilor de cazare necesare, în special în zonele rurale.

Ei se confruntă, de asemenea, cu provocări legate de **transportul accesibil, capacitatea limitată a centrelor de cazare pentru refugiați**, în special în regiuni și zone rurale; și **lipsa serviciilor și tratamentelor specializate de asistență medicală**, în special în zonele rurale.

Prioritizează **inițiativele de infrastructură** care îmbunătățesc accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități prin abordarea barierelor fizice și asigurându-se că există locuri de cazare pentru a le facilita accesul la servicii și sprijin, în special în zonele rurale și la punctele de trecere a frontierei.

Persoanele în vârstă și persoanele cu boli cronice sunt influențate în mod disproporționat de capacitatea limitată a centrelor de cazare pentru refugiați, în special în regiuni și zonele rurale; **acces limitat la asistență medicală, inclusiv medicamente eliberate pe bază de rețetă pentru boli cronice; acces limitat la informații; atitudinile sociale predominante și stereotipurile de gen care îi împiedică să caute și să accepte asistență; oportunități limitate de socializare și integrare și discriminare în muncă legată de vârstă.** Absența unei infrastructuri adecvate de îngrijire și a unor locuri comunitare dedicate persoanelor în vârstă exacerbează și mai mult vulnerabilitatea acestora.

Promovați înființarea de grupuri active pentru persoanele în vârstă pentru a le împuternici, pentru a le îmbunătăți integrarea și pentru a extinde relația către cei mai vulnerabili dintre ei.

Implicați persoanele în vârstă pentru a oferi sprijin de la egal la egal în accesarea informațiilor și tehnologiei.

În timp ce femeile în general sunt mai vulnerabile în locurile de refugiat, unele grupuri de femei, cum ar fi **gravidele singure; mame singure cu sugari; femeile singure cu trei sau mai mulți copii și cele care îngrijesc persoane în vârstă și persoane cu dizabilități** se confruntă cu provocări și mai mari din cauza rolurilor sociale tradiționale, limitându-le accesul la resurse, servicii și oportunități de împuternicire.

Gospodăriile conduse de femei singure se confruntă cu o multitudine de vulnerabilități, de la un risc crescut de **violență bazată pe gen, capacitatea limitată a centrelor de cazare pentru refugiați, discriminarea în locuințe private, servicii de sănătate limitate, inclusiv asistență medicală sexuală și reproductivă, lipsa infrastructurii de îngrijire până la locuri de muncă limitate. oportunități.**

Dezvoltați și implementați **programe de sprijin personalizate** pentru gospodăriile conduse de o singură femeie, cu o vulnerabilitate crescută, cu măsuri de protecție integrate, inclusiv campanii de conștientizare, spații sigure și acces la asistență juridică și consiliere.

Asigurați-vă că **serviciile de asistență medicală**, în special asistența medicală sexuală și reproductivă, sunt disponibile și accesibile celor mai vulnerabile femei.

Investește în **extinderea infrastructurii de îngrijire și asistență pentru persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități** pentru a sprijini femeile singure care îngrijesc copii, persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități.

Promovați **capacității economice în rândul gospodăriilor conduse de femei singure**, prin crearea de oportunități de angajare adaptate competențelor și nevoilor acestora. Încurajează inițiativele care oferă muncă la distanță, programe de lucru flexibile și sprijin pentru femeile din forța de muncă.

Romii întâmpină dificultăți legate de **lipsa serviciilor, gestionarea eficientă a cazurilor și căile de trimitere**, în special în zonele rurale, **lipsa de informații, probleme de comportament și norme culturale** care le limitează oportunitățile de a participa la **educație și angajare**.

OSC-urile se luptă să abordeze eficient nevoile lor specifice, vulnerabilitățile lor exacerbând.

g.

Creăți **programe personalizate** pentru a aborda provocările unice cu care se confruntă refugiații romi și consolidați parteneriatele cu OSC pentru a aborda în mod eficient aceste probleme.

Persoanele LGBTQIA+ se confruntă cu vulnerabilități crescute din cauza **discriminării, stigmatizării și lipsei de înțelegere** din cauza prejudecăților societale preexistente. Acest lucru duce la **provocări sporite în găsirea de cazare, servicii de sănătate și spații sigure** în care se simt acceptați și, prin urmare, părăsesc adesea țara.

Îmbunătățiți colaborarea cu organizațiile locale LGBTQIA+ și creșteți gradul de conștientizare cu privire la spațiile sigure.

Asigurați incluziunea LGBTQIA+ și participarea semnificativă la procesele de consultare.

Sprijiniți accesul neîntrerupt la terapia hormonală pentru persoanele aflate în tranziție de gen.

CONSTATĂRI PRINCIPALE

- 🛡️ Asistența și serviciile **nu ajung suficient în zonele rurale** și există o lipsă de management eficient al cazurilor și căi de referire, în special în familiile de romi. Acest lucru are ca rezultat comunități deservite.
Practică bună: echipe mobile care oferă sprijin cuprinzător în zonele rurale, inclusiv diseminarea informațiilor, asistență juridică, asistență medicală de bază, sprijin pentru ocuparea forței de muncă etc.
- 🛡️ VBG rămâne o preocupare semnificativă atât pentru femeile refugiate, cât și pentru femeile locale și **s-a raportat că este în creștere, în special în zonele rurale**. Victimele violenței sexuale (VS) în rândul refugiaților necesită asistență juridică din partea avocaterilor.
- » Asigurați-vă că este oferit un sprijin adecvat în toate regiunile, inclusiv în zonele rurale și îndepărtate. Continuarea **finanțării echipelor mobile pentru a oferi o serie de servicii vitale**, inclusiv diseminarea informațiilor, asistență juridică, asistență medicală de bază (inclusiv sănătatea sexuală și reproductivă pentru femei) și asistență medicală specifică (inclusiv medicamente și controale pentru boli cronice), sprijin pentru angajare și coordonare cu autoritățile locale și organizațiile societății civile.
- » Continuați să investiți **în programele de prevenire, atenuare și răspuns a VBG** atât pentru femeile refugiate, cât și pentru femeile locale. Asigurarea serviciilor de **asistență juridică victimelor SV de către femeile avocate**.

CONSTATĂRI PRINCIPALE

- 🏠 **Centrele de cazare pentru refugiați rămase**, în special în zonele regionale, ar putea **să nu aibă capacitatea de a deservi în mod adecvat grupurile vulnerabile și marginalizate**: persoane cu dizabilități, persoane cu boli cronice, persoane în vârstă, femei singure însărcinate și femei singure cu sugari sau mai mult de trei copii.
- 🏠 **Asistența acordată refugiaților, inclusiv sprijinul în natură, uneori nu se potrivește cu nevoile lor reale.**
- 💰 **Neregularitățile în transferurile de numerar**, inclusiv asistența multifuncțională în numerar și pentru chirie, **ridică riscuri de protecție** pentru grupurile vulnerabile și marginalizate care nu își pot planifica în mod fiabil cheltuielile.
- » **Reevaluați numărul de CCR din regiuni**, în special în Găgăuzia, pentru a aborda nepotrivirea capacităților și nevoilor. Creșterea capacității centrelor rămase și **prioritizarea locurilor de cazare pentru grupurile vulnerabile.**
- » **Consultați în mod regulat refugiații și comunitatea gazdă**, inclusiv cele mai vulnerabile grupuri, pentru a vă asigura că asistența este adaptată în mod eficient nevoilor lor unice.
- » **Asigurați regularitatea și oportunitatea plăților în numerar** pentru a ajuta grupurile vulnerabile și marginalizate să își planifice în mod fiabil cheltuielile și să atenueze riscurile de protecție asociate.

CONSTATĂRI PRINCIPALE

♥ **Lipsesc medici specialiști**, servicii și tratamente specializate (radiografie, servicii pentru copii, servicii de sănătate sexuală și reproductivă, servicii pentru persoane cu dizabilități, tratamente pentru cancer etc.) și **îngrijiri de urgență** pentru ambele comunități gazdă de refugiați.

Serviciile medicale din regiuni și zonele rurale sunt subdezvoltate, unitățile medicale sunt subdotate.

Bună practică: Echipe mobile care asigură accesul periodic în regiuni și zonele rurale cu examinare primară, distribuție de medicamente, vitamine, echipamente medicale (tonometre, glucometre, inhalatoare, scaune cu rotile, bastoane), articole medicale de igienă (tampoane urologice, scutece pentru adulți).

- » Investește în **dezvoltarea sectorului sănătății**, inclusiv în personalul medical (în special femei), infrastructura accesibilă, renovarea și dotarea de facilități cu accent pe regiuni și zone rurale.
- » Continuați și **extindeți echipele mobile** pentru a oferi examinări primare, servicii de sănătate sexuală și reproductivă, pentru a distribui medicamente, vitamine și echipamente medicale. Asigurați-vă că serviciile și sprijinul sunt disponibile în mod egal **pentru refugiați și comunitățile gazdă** și includ atât **bărbați, cât și femei medici**.
- » Luați în considerare **dezvoltarea opțiunilor de telemedicină** pentru consultațiile de specialitate în limbile adecvate.

CONSTATĂRI PRINCIPALE

- ♥ **Refugiații nu sunt informați** în mod adecvat cu privire la serviciile de sănătate disponibile în cadrul protecției temporare (TP), în special în domeniul drepturilor sexuale și reproductive (îngrijire ginecologică și mamiologică), inclusiv serviciile pentru femeile însărcinate. **Medicii par să fie informați inadecvat** cu privire la serviciile de sănătate disponibile pentru refugiații ucraineni în cadrul TP.
- ♥ Există o nevoie constantă de articole **igienice și truse de demnitate**, iar distribuțiile în natură adesea nu răspund nevoilor specifice ale beneficiarilor – sortimentul de produse, dimensiunea sau capacitatea de absorbție a tampoanelor igienice etc.
- » Implementați **campanii de informare direcționate** pentru refugiați cu privire la serviciile de sănătate disponibile în cadrul TP, cu accent pe sănătatea sexuală și reproductivă și serviciile pentru femeile însărcinate, prin centre comunitare, rețele sociale și unități de asistență medicală.
- » Desfășurați **cursuri regulate de instruire pentru personalul medical** cu privire la serviciile de sănătate pentru refugiații ucraineni disponibile în cadrul TP. Stabiliți o linie telefonică dedicată pentru serviciile de sănătate în limba rusă.
- » **Prioritizează vouchere pentru articole de igienă și truse de demnitate**, oferind mai multe opțiuni și demnitate. Valoarea optimă a voucherului ar trebui să varieze între 300-500 MDL.

CONSTATĂRI PRINCIPALE

Există o nevoie continuă de **sprijin pentru sănătatea mintală pentru a aborda traume**, în special pentru bărbați, oferit de psihologi de sex masculin. Se pare că alcoolismul este în creștere în rândul bărbaților refugiați ca mecanism de adaptare.

Bună practică: Serviciile MHPSS care încorporează terapia prin artă, mandale, cărți metaforice și muzică au fost raportate a fi deosebit de eficiente și bine primite.

Copiii cu nevoi speciale se confruntă cu provocări în accesul la educația incluzivă. Creșterea gradului de conștientizare cu privire la nevoile speciale atât în rândul refugiaților, cât și al populației locale, în special în rândul părinților și studenților, ar putea îmbunătăți acceptarea și incluziunea.

» Sprijiniți **echipele mobile de sănătate mintală** formate din **psihologi atât bărbați, cât și femei**, pentru a oferi vizite regulate în regiuni și zone rurale pentru a răspunde nevoilor unice de sănătate mintală atât ale bărbaților, cât și ale femeilor.

» Inițiază **programe de sprijin pentru părinți** pentru a-i ajuta să navigheze în oportunitățile din cadrul sistemelor de protecție socială și educațională. Implementarea **campaniei de conștientizare cu privire la nevoile speciale ale persoanelor cu dizabilități, inclusiv ale copiilor.**

CONSTATĂRI PRINCIPALE

Angajarea refugiaților este limitată de înțelegerea fragmentată a ocupării forței de muncă în Moldova, nepotrivirea dintre ofertele de locuri de muncă și calificări, salariile mici, lipsa de îngrijire (pentru copii, persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități), programele de lucru inflexibile, discriminarea în funcție de vârstă și abilități.

Femeile singure refugiate cu responsabilități de îngrijire, persoanele cu vârsta de peste 50 de ani și persoanele cu probleme cronice de sănătate sau dizabilități sunt afectate în mod disproporționat.

- » Operaționalizarea „**patenta**” pentru a permite angajarea pe cont propriu și dezvoltarea afacerii.
- » Promovați **munca online**, în special pentru femei, în vânzări, management de proiect, management de conținut pentru site-uri web și platforme sociale. Oferiți **cursuri specializate** pe termen mediu în
- » abilități digitale, autoprezentare în media digitală, bloguri și management al rețelelor sociale (pentru a vinde expertiză), IT, design sau fotografie. Prioritizează cursurile online sau în persoană în zonele rurale pentru grupurile cele mai vulnerabile și marginalizate, inclusiv femeile în vârstă.
- » Oferiți sprijin pentru **dezvoltarea afacerii**.
- »

CONSTATĂRI PRINCIPALE

Organizațiile de femei se confruntă cu **provocări semnificative de finanțare**, bazându-se adesea pe eforturile de voluntariat. **Le lipsesc informații despre oportunitățile de finanțare sau capacități de acces la finanțare.** Strategiile de finanțare pentru răspunsul refugiaților nu sunt durabile, ceea ce duce la închiderea proiectelor și a organizațiilor după scăderea finanțării. Relocarea concentrării pe răspunsul refugiaților a creat **lacune în activitatea de dezvoltare a organizațiilor** în beneficiul populației locale.

Bune practici: Rețelele a fost o strategie de supraviețuire de succes. Organizațiile de femei au construit rețele de voluntari și au stimulat încrederea în rândul femeilor din Moldova și Ucraina.

- » Oferiți **sprijin continuu și sporit organizațiilor de femei**, recunoscând impactul lor pozitiv asupra comunității și răspunsului refugiaților.
- Oferiți **finanțare flexibilă pe termen lung, care să cuprindă diverse aspecte**, inclusiv inițiative de dezvoltare, advocacy și sustenabilitate pe termen lung, dincolo de nevoile imediate de răspuns pentru refugiați.
- » Creați **fluxuri de finanțare separate** pentru OING internaționale, OSC locale și APL pentru a răspunde nevoilor și obiectivelor lor specifice.

CONSTATĂRI PRINCIPALE

- **Nu există sprijin instituțional suficient** pentru OSC-urile și APL-urile mai mici, lipsește îndrumare și mentorat și necesitatea de a facilita transferul de expertiză internațională la nivel local.
  - **Ardere profesională** a personalului în cadrul OSC-urilor și APL-urilor, agravată de o **rotație mare a personalului** atât în OSC-uri, cât și în organismele guvernamentale la nivel central și local.
  - **Există o colaborare limitată și eforturi comune de advocacy din partea organizațiilor de femei** în cadrul răspunsului refugiaților din Moldova.
- » Alocați un anumit procent din bugetele de finanțare pentru a **sprijini capacitatea instituțională** și sustenabilitatea organizațiilor de femei, asigurându-vă că acestea își pot continua activitatea vitală. Facilitează **coaching, mentorat și transfer de experiență internațională**.
  - » Permiteți **buget suplimentar pentru a oferi sprijin pentru sănătatea mintală și pentru a crea stimulente pentru păstrarea personalului**.
  - » Sprijinirea înființării unui **Congres al Organizațiilor Femeilor în Moldova** cu obiective aliniate, în special în domenii precum strângerea de fonduri și advocacy.

CONCLUZII

ACCES LA PROTECȚIE

Violența bazată pe gen, inclusiv violența psihologică, rămâne o problemă, care afectează în special grupurile vulnerabile de femei.

Lacunele de servicii, lipsa transportului și informațiile insuficiente despre servicii și managementul de caz împiedică accesul la sprijin esențial, în special în zonele rurale.

Finanțarea continuă pentru echipele mobile este crucială pentru furnizarea unei game de servicii vitale, de la asistență juridică la asistență medicală.

Infrastructura ar trebui îmbunătățită pentru a îmbunătăți accesibilitatea persoanelor cu dizabilități, în special în zonele rurale și la punctele de trecere a frontierei.

Transportul sigur și de încredere, în special pentru copii, trebuie să fie prioritar.

Investițiile în programele de prevenire și răspuns la VBG sunt esențiale și ar trebui să includă servicii complete de sprijin, campanii de conștientizare și eforturi de advocacy.

Trebuie dezvoltate și implementate politici solide de protecție a datelor pentru a proteja informațiile personale, inclusiv protocoale clare pentru obținerea consimțământului explicit de la refugiați pentru utilizarea fotografiilor și imaginilor acestora.

NEVOILE CELOR MAI VULNERABILI/LE

Vulnerabilitatea unică a diferitelor grupuri din cadrul comunității de refugiați subliniază necesitatea unei atenții continue și direcționate către nevoile lor specifice, pentru a îmbunătăți accesul pentru a acoperi nevoile celor mai vulnerabili.

De la asistență medicală, angajare și infrastructură limitate până la izolarea socială și discriminare, aceste provocări sunt adesea agravate de normele culturale și rolurile tradiționale.

Este important să se prioritizeze și să se implementeze soluții specializate care să abordeze aceste provocări pe mai multe straturi, asigurând o protecție mai solidă pentru grupurile cele mai vulnerabile.

Aceste soluții ar putea include, dar nu se limitează la asigurarea de cazare adecvată, dezvoltarea sectorului și a serviciilor de sănătate, extinderea echipelor mobile, consultări regulate cu cei mai vulnerabili refugiați pentru a adapta asistența la nevoile lor unice, prioritizarea sprijinului cu bonuri, spații sigure LGBTQIA+ și intervenții personalizate pentru romi.

INCLUZIUNE SOCIO-ECONOMICĂ

Rămâne influențat de o multitudine de factori, de la barierele angajării până la responsabilitățile de îngrijire.

Oportunitățile de angajare sunt adesea limitate din cauza nepotrivirii dintre ofertele de locuri de muncă și calificări, salariile mici și lipsa de înțelegere a pieței muncii din Moldova. Aceste provocări sunt agravate și mai mult pentru anumite grupuri vulnerabile, cum ar fi femeile singure cu responsabilități de îngrijire, persoanele în vârstă și cele cu dizabilități.

Aceste provocări pot fi depășite parțial prin operaționalizarea patentei pentru activități independente, promovarea muncii online, oferirea de formare specializată în competențe digitale și îmbunătățirea infrastructurii de îngrijire.

Barierele lingvistice ar putea fi atenuate prin cursuri extinse și flexibile de limba română, inclusiv limba engleză pentru oportunități mai largi de angajare.

Adoptarea acestei abordări specifice are potențialul de a îmbunătăți accesul la oportunitățile de trai și de a facilita coeziunea socială și integrarea în comunitățile gazdă.

COMUNITATEA LOCALĂ

Integrarea comunității locale în răspunsul refugiaților rămâne esențială pentru stimularea coeziunii sociale și atenuarea tensiunilor care apar din percepțiile de favoritism și competiție pentru resurse.

Bunele practici, cum ar fi integrarea în muncă a refugiaților și programele secundare de educație universitară pentru tineri, s-au dovedit a fi promițătoare în atenuarea acestor tensiuni. Cu toate acestea, persistă provocări, inclusiv comportamentul agresiv în rândul unor refugiați și o transparență limitată în distribuirea asistenței.

Alocarea de finanțare pentru programele care implică în mod egal atât refugiații, cât și membrii comunității locale, inițiativele de incluziune a locurilor de muncă, spațiile comunitare dedicate și programele de sănătate mintală personalizate ar putea facilita și mai mult integrarea refugiaților și dialogurile comunitare.

Eforturile comune ale răspunsului pentru refugiați trebuie susținute de angajamentul continuu al organizațiilor locale de femei și al femeilor refugiate. Împreună, prin colaborare continuă și perspective împărtășite, capacitatea de a aborda provocările unice cu care se confruntă cei mai vulnerabili poate fi îmbunătățită și mai mult, depunând eforturi în cele din urmă pentru un mediu mai incluziv și mai favorabil pentru populația locală și refugiată din Moldova.

CITIȚI RAPORTUL COMPLET

secretariat.platformadegen@gmail.com
evghenia.hiora@unwomen.org

